

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie z wniosku **P. K.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 22 października 2024 r.,

wniosku P. K. o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku o
wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie sygn. akt II KK
291/24,

na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego
od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu
Najwyższego Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie
sygn. akt II KK 291/24.**

UZASADNIENIE

W dniu 27 czerwca 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja pełnomocnika wnioskodawcy P. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 1 lutego 2024 r., w sprawie o odszkodowanie i zadośćuczynienie z tytułu wykonania względem wnioskodawcy w całości kary orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 8 czerwca 2026 r., sygn. akt II K 39/16.

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 2 lipca 2024 r. sprawa ta, zarejestrowana pod sygnaturą II KK 291/24, została przydzielona do referatu sędziiego SN Stanisława Stankiewicza.

W dniu 12 sierpnia 2024 r. P. K. wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie sygn. akt II KK 291/24, w celu zapewnienia pokrzywdzonemu prawa do bezstronnego i niezależnego Sądu.

Na podstawie zarządzenia Prezesa Izby Karnej z dnia 28 sierpnia 2024 r. wniosek o wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie sygn. akt II KK 291/24 został przydzielony do rozpoznania sędziemu SN Pawłowi Kołodziejskiemu.

W dniu 23 września 2024 r. pokrzywdzony złożył wniosek o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie sygn. akt II KK 291/24, wskazując na wadliwą procedurę powołania obydwu tych sędziów na stanowisko sędziiego Sądu Najwyższego i powołując się na przysługujące mu prawo do rzetelnego procesu sądowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy zaznaczyć, że wniosek o wyłączenie sędziiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie innego sędziiego jest formalnie dopuszczalny. Pojęcie „sprawy”, o jakim mowa w art. 40 i art. 41 § 1 k.p.k. odnosi się bowiem zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22).

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k., sędzia ulega wyłączeniu od rozpoznania sprawy, jeśli istnieje okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności przy jej rozpoznawaniu. Złożony przez pokrzywdzonego wniosek opiera się na okolicznościach kwestionujących tę bezstronność, a związanych z powołaniem Pawła Kołodziejskiego na urząd sędziiego Sądu Najwyższego w dotkniętej wadą prawną procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej, na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., w

sposób niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W odniesieniu do sędziów Sądu Najwyższego tego rodzaju wada nominacyjna skutkuje każdorazowo uznaniem Sądu z ich udziałem za nienależycie obsadzony (por. Uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). Z tego względu wielokrotnie już Sąd Najwyższy wskazywał na potrzebę wyłączenia sędziego SN Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania spraw z uwagi na brak przymiotu niezawisłości i bezstronności (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 maja 2024 r., III KK 27/24 czy postanowienie SN z dnia 22 listopada 2022 r., V KK 485/21). Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni ten pogląd aprobuje.

Warto nadmienić, że w okolicznościach tej konkretnej sprawy rozpoznawanie przez SSN Pawła Kołodziejskiego wniosku o wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza od udziału w sprawie, w związku z podniesionymi przez stronę zarzutami, które w równym stopniu odnoszą się do samego sędziego referenta, prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua*. W takiej sytuacji udział sędziego Pawła Kołodziejskiego w rozpoznaniu wniosku o wyłączenie SSN Stanisława Stankiewicza mógłby wywołać zarówno u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności sądu i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), czemu należy zapobiec.

W tym stanie rzeczy, mając nadto na uwadze, że wielokrotnie już w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażano pogląd, iż w sytuacji wystąpienia ryzyka nieprawidłowej obsady sądu uzasadnione jest zastosowanie instytucji wyłączenia sędziego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 czerwca 2022 r., V KO 43/22; z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22; z dnia 28 lipca 2022 r., V KO 69/22; z dnia 25 listopada 2021 r., I CSKP 524/21; z dnia 16 września 2022 r., III KK 339/22), należało uwzględnić wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego od udziału w niniejszej sprawie.

[J.J.]

[ms]

